KIBRIS'TA **TARİHİ BİR ZİRVE** GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türkiye, Yunanistan, Güney Kıbrıs ve KKTC'li odalar Kıbrıs "Yeşil Hat"ta buluşarak Ada'nın ortak geleceğini masaya yatırdı. Toplantının ana gündemini, **Ada'nın iki kesiminde yaşayan insanların birlikte yaşamalarını kolaylaştırıcı ortak projeler üretilmesi** oluşturdu. Toplantının ikincisinin 14 Eylül 2014'te İstanbul'da yapılması kararlaştırıldı.

Kıbrıs, Ada ekonomisi açısından tarihi önem taşıyan dört oda ve iş insanlarının katıldığı tarihi bir zirveye ev sahipliği yaptı. 2 Haziran'da Kıbrıs'ta Birleşmiş Milletler kontrolündeki Yeşil Hat üzerinde gerçekleşen tarihi toplantıya; TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Yunanistan Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (KEEE) Başkanı Constantine Michalos, Kıbrıs Ticaret ve Sanayi Odası (KEBE) Başkanı Phidias Pilides, Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) Başkanı Fikri Toros, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) Direktörü Prof. Dr. Güven Sak ile iş insanları katıldı.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu Zirve'de yaptığı konuşmada tarihi bir ana şahitlik ettiklerini vurgulayarak, "İlk defa iki Kıbrıs toplumundan, Yunanistan'dan ve Türkiye'den odalar Kıbrıs konusunu konuşmak için bir araya geliyor. Sadece bu bile Kıbrıs görüşmelerinden ne kadar umutlu olduğumuzun bir göstergesi" ifa-

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete, TOBB Başkanlık Divanı Üyesi Faik Yavuz, Gaziantep Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Adil Konukoğlu ve TOBB BİS Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Şekeroğlu, Türkiye'nin Lefkoşe Büyükelçisi Halil İbrahim Akça'yı ziyaret etti.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kıbrıs Ticaret ve Sanayi Odası (KEBE) Başkanı Phidias, Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) Başkanı Fikri Toros ve Yunanistan Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (KEEE) Başkanı Constantine Michalos.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve beraberindeki heyet, KKTC Dışişleri Bakanı Özdil Nami ile görüştü.

HİSARCIKLIOĞLU, **KKTC CUMHURBAŞKANI EROĞLU** İLE GÖRÜŞTÜ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve beraberindeki heyeti makamında kabul etti. Cumhurbaşkanlığı'ndaki kabulde heyete TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete, TOBB Başkanlık Divanı Üyesi Faik Yavuz, Gaziantep Sanayi Odası Başkanı Adil Konukoğlu, TOBB BİS Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Şekeroğlu ve Kuzey Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KKTO) Başkanı Fikri Toros eşlik etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu görüşmede, KKTO, Kıbrıs Rum Sanayi ve Ticaret Odası ve Yunanistan Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği'yle yapılan görüşmeye atıfta bulunarak, odaların sekiz yıl aradan sonra ilk kez dörtlü bir toplantı yaptıklarını belirtti.

Her yıl dörtlü bir görüşme için niyetlendiklerini ancak bir şekilde zorluklardan dolayı toplanamadıklarını dile getiren Hisarcıklıoğlu, müzakere sürecinde üzerlerine düşen görevi yerine getirmeye her zaman hazır olduklarını vurguladı.

Zorlukların hiçbir zaman Türk tarafından çıkarılmadığını ifade eden Hisarcıklıoğlu, dörtlü görüşmenin gerçekleşmiş olmasını "müzakerelerin olumlu gittiğinin bir göstergesi" olarak değerlendirdi.

"İKİ TARAFIN DURUŞUNU YAKINLAŞTIRMAYA ÇALIŞIYORUZ"

KKTC Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu kabulde, iki kesimin masaya koyduğu öneriler arasında farklılıklar bulunduğunu, yapmaya çalıştıklarının iki tarafın duruşunu yakınlaştırmak olduğunu söyledi. Eroğlu, karşılıklı önerilerin sunulduğu safhanın müzakere sürecinin ikinci aşaması olduğunu ve henüz daha ikinci aşamanın başında olduklarını belirtti.

desini kullandı.

Kıbrıs Ticaret ve Sanayi Odası'na ve Kıbrıs Türk Ticaret Odası'na katkıları için teşekkür eden Hisarcıklıoğlu, Yunanistan Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Başkanı Constantine Michalos'la birlikte bu sürece ellerinden gelen desteği vereceklerini söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Burada olmak benim için büyük bir gurur kaynağı. Umarım attığımız bu adım, iş dünyası arasında oyunun kurallarını değiştiren bir diyalog mekanizmasının oluşmasını sağlar. TOBB olarak bu süreci sonuna

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve beraberindeki heyet, KKTC Meclisi Başkanı Sibel Siber'i ziyaret etti.

kadar destekliyoruz" dedi.

Donmuş çatışmalarda çözüme aniden ulaşmanın mümkün olmadığını vurgulayan Hisarcıklıoğlu, bu nedenle özel sektör tarafından geliştirilen sorun çözmeye odaklı işbirliği ve diyalog mekanizmalarının çok önemli olduğunu dile getirdi. Daha önceki müzakere süreçlerinde iş dünyalarının sürecin dışında bırakıldığını anımsatan Hisarcıklıoğlu, süreçlerin başarısızlıklarında bu eksikliğin önemli bir pay sahibi olduğunu belirtti.

Hisarcıkloğlu, özel sektörün Kıbrıs'ta sürdürülebilir bir çözüme ulaşılmasına somut projeler tasarlayarak ve hayata geçirerek yardımcı olabileceğini ve bu projelerin Ada halklarının günlük hayatlarında sıklıkla karşı karşıya geldikleri sorunları çözmeye yönelik olması gerektiğini vurguladı.

Hisarcıklıoğlu, sık temaslarla devam edecek bu iş dünyaları diyalog mekanizmasının Türkiye tarafında sekretaryasını TEPAV'ın üstleneceğini açıkladı.

MICHALOS: "TARİHİ BİR AN YAŞANDI"

Yunanistan Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Başkanı Constantine Michalos da, Ada'da tarihi bir an yaşandığına dikkat çekti. Çözümün Ada ekonomisine önemli faydalar sağlayacağı, refah ve zenginliği artıracağını dile getiren Michalos, kapsamlı çözümün tüm bölgeye özellikle de içinde Yunanistan, Türkiye ve Kıbrıs'ın yer alacağı Avrupa Birliği'ne (AB) önemli yararlar sağlayacağını söyledi.

PROF. DR. SAK: "ADALILAR, ÇÖZÜMSÜZLÜK YÜZÜNDEN UZUN VADELİ PLAN YAPAMIYOR"

Toplantının ikinci bölümünde TEPAV Direktörü Prof. Dr. Güven Sak, Kıbrıs'ta çözümsüzlük nedeniyle Adalıların geleceğe dair uzun vadeli plan yapamadıklarını belirtti. Eurobarometer anketine göre AB27'de yaşayanların yalnızca %37'sinin ileriye dönük plan yapamadıklarını, ancak bu rakamın Ada'nın kuzeyinde %66'ya, güneyinde ise %61'e ulaştığını ifade eden Prof. Dr. Sak, Ada halklarını hayatlarını orta ve uzun vadede planlayabilir duruma getirmek gerektiğini söyledi.

Tüm tarafların Ada'daki mevcut durumun kabul edilemez olduğu yönünde fikir belirttiği toplantıda, müzakereleri sürdüren siyasetçilerin zor kararlar almalarına yardımcı olmak için iş dünyasının sürece tam destek vermesi kararlaştırıldı.

ORTAK **DEKLARASYON**

40 yıldır ilk kez gerçekleşen tarihi Zirve sonrası ortak deklarasyon yayımlandı. Deklarasyonda sürece katkı yapma konusunda tarafların katkısına vurgu yapılırken, çözümsüzlüğün devamının tüm taraflar için olumsuz sonuçlar doğuracağı ifade edildi.

Ortak deklarasyonda şu görüşlere yer verildi:

- Kıbrıs, Türkiye ve Yunanistan'daki iş camiasının önde gelen temsilcileri olan Kıbrıs Ticaret ve Sanayi Odası, Kıbrıs Türk Ticaret Odası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Yunanistan Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Lefkoşa'da bir araya gelerek, Kıbrıs sorununun çözüm sürecine desteklerini bildirmişler ve sürece gereken her türlü katkıyı yapma konusundaki kararlılıklarını belirtmişlerdir.
- Odalar, Kıbrıs sorununa son vermeyi hedefleyen kapsamlı çözüm müzakereleri öncesinde imzalanan 11 Şubat 2014 tarihli Ortak Metni desteklemektedir. Çözümün, ada ekonomisine önemli faydalar sağlayacağı, Kıbrıslı Türklerle Kıbrıslı Rumların refah ve zenginliğini artıracağına inanmaktadır.
- Odalar, ayrıca kapsamlı çözümün, tüm bölgeye özellikle demokratik değerler, insan hakları ve temel özgürlüklerin hâkim olduğu, refah içinde ortak bir geleceğin sağlandığı genişlemiş bir AB içinde Kıbrıs, Yunanistan ve Türkiye'nin de yer alacağı coğrafyaya da önemli yararlar sağlayacağına inanmaktadır.
- Odalar, Kıbrıs sorununa bulunacak kalıcı, adil, yaşayabilir ve uygulanabilir bir çözümün, Doğu Akdeniz'de güç, istikrar ve güvenliği artıracağına, bölgedeki ülkeler arasındaki işbirliği ve ticaret için büyük fırsatlar sağlayacağına, bunun da hem kendi piyasalarına hem de geniş AB, Orta Doğu ve ötesindeki piyasalara yönelik olacağına inanmaktadır.
- Statüko gerçekten kabul edilebilir değildir ve çözümsüzlüğün devamı tüm taraflar için olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Bu çerçevede odalar, sürece katkı yapma ve siyasi liderlikleri çabalarına destek olma konusundaki kararlılıklarını vurgular.
- Odalar, özellikle de olumlu bir atmosferin yaratılması ve güven artıran önlemlerin uygulanmasına katkı yapmakla kalmayıp, ekonomik ve ticari işbirliğinin önünün açılmasına katkı sağlayabilir. Önümüzde Kıbrıs sorununu doğru bir şekilde çözmek için büyük bir fırsat var. Odalar, bu fırsatın kaçırılmaması için ellerinden geleni yapacaklar.
- Lefkoşa Ticaret Formu (Nicosia Commercial Forum) olarak isimlendirilen bu Gurup, eylül 2014'de İstanbul'da yeniden bir araya gelmeye karar verdi. İstanbul'da yer alacak toplantı öncesinde, odalar amaca yönelik insiyatifler geliştirecek ve bunlar İstanbul'da ortak bir karara bağlandıktan sonra ilgililere iletilecektir."